

nemen, zodat het bloed niet uitzakt door rond te lopen. Na een halve dag kan u het ziekenhuis na goedkeuring van de arts verlaten. U zult voelen dat de hoofdpijn niet meer terug optreedt. Indien dit wel het geval is, dient u de arts te verwittigen.

Thuis wordt er verwacht dat u het toch nog rustig aan doet zodat de bloedpatch niet alsnog uitzakt; Na enkele dagen is de toestand genormaliseerd en kunt u de gewone activiteiten weer hervatten.

Vragen

Mocht u nog vragen hebben, dan kan u steeds terecht op het onthaal:
Telefoon: **056/ 62 31 11**

Contact

Telefoonnummer onthaal:
056/ 62 31 11

CD²

Infobrochure
GEMENGDE DIENST 2

Auteur: Gemengde Dienst 2
Publicatiedatum: Februari 2017
Doc: 6101

O.L.V. van Lourdes Ziekenhuis Waregem
Vijfseweg 150
8790 Waregem
T. 056/ 62 31 11
F. 056/ 62 30 20
E. info@ziekenhuiswaregem.be

Lumbale punctie

Wat is een lumbale punctie (ruggenprik)?

Een lumbale punctie is een kleine ingreep waarbij een prik gegeven wordt thv de lage rug, om zo vocht op te vangen dat rondom de hersenen zit (lumbaal vocht). Deze procedure gebeurt op de afdeling of op de spoedopname. Dit vocht wordt in het labo onderzocht. Een deel van de resultaten wordt binnen het uur bekomen, een ander deel van de testing vergt meer tijd, gemiddeld een 10-tal dagen tot soms weken.

Vorbereiding:

- De verpleegkundige zal u verwittigen wanneer het onderzoek gepland wordt. Meestal is dit vrij snel.
- De verpleegkundige zorgt voor het klaarzetten van het nodige materiaal.
- De werkwijze wordt u eerst stap per stap uitgelegd.
- Het belangrijkste aspect is: goede positionering. U zult geholpen worden om een optimale positie aan te nemen zodat de punctie vlot kan verlopen. Er zijn 2 posities:

Liggende houding:

U ligt op uw linker of rechter zijde met de benen opgetrokken, hoofd buigend tot aan de knieën (bolle rug maken).

Rechttop zittende houding:

U zit op de rand van het bed, met uw voeten op een voetbankje, u leunt zacht voorover terwijl een verpleegkundige u steun geeft thv uw schouders. U zakt wat door zodat uw rug bol komt te staan en u krijgt een kussen thv de buik geplaatst om u daarbij te helpen (kattenrug maken).

- De arts zal eerst voelen aan uw rug om de aanprikplaats te bepalen.
- Nadien bereidt de arts de punctie voor: aandoen van handschoenen, steriel veld klaar maken.
- De verpleegkundige of arts ontsmet uw rug met Hibitane alcohol, wat koud kan aanvoelen.
- De dokter voelt opnieuw thv de rug en geeft een prik thv de rug: het prikje door de huid voelt soms wat onaangenaam aan zoals een bloedprik. Nadien is het belangrijk dat u goed ontspant, en dan kan het naaldje zachtjes opgeschoven worden zonder dat dit veel pijn doet. U wordt niet verdoofd, omdat er gestreefd wordt naar slechts 1 prik geven en een verdovingsprik is een extra prik die niet nodig is.
- Er worden 3 buisjes gevuld met gemiddeld 20 druppeltjes vocht.
- Na het afnemen van het vocht wordt de naald verwijderd.
- De aanprikplaats wordt nadien gedept en eventueel nagewreven met een droog compres. Nadien wordt er Opsite-spray gespoten om de punctieplaats af te dekken: dit kan ook wat ook koud aanvoelen. Tot slot wordt er nog een Opsite-verband gelegd.
- Onmiddellijk nadien wordt ook het suikergehalte van uw bloed gecontroleerd: meestal met een vingerprikje.
- Het lumbaal vocht wordt onmiddellijk naar het labo gebracht.

Nazorg:

- Er wordt gevraagd om 1 uur buikligging en daarna 4 uur zijligging of rugligging aan te nemen, zonder hoofdkussens.

- Daarna mag u kortstondig opstaan voor toiletbezoek en mag u een hoofdkussen gebruiken.
- Het blijft echter noodzakelijk dat u tot 24 uur na de punctie volledig bedrust aanneemt.

Postpunctie hoofdpijn?

Na een lumbale punctie dient de punctieplaats volledig dicht te zijn vooraleer u weer kan rondlopen. Als u hoofdpijn krijgt in zittende of staande houding, onmiddellijk of na enige tijd, en als deze hoofdpijn weer verdwijnt door te gaan liggen, dan heeft u vermoedelijk postpunctiehoofdpijn. Dat wijst erop dat de punctieplaats nog niet dicht is. Het is dan aangewezen om terug hoofdzakelijk bedrust te nemen, en veel vocht en cafeïne-rijke dranken te gebruiken. Algostase is een pijnstiller die eventueel ook kan toegediend worden. De beste behandeling is echter liggende houding.

Bloedpatch?

Als de hoofdpijn hardnekkig blijft ondanks de voorgestelde maatregelen, wordt er een bloedpatch uitgevoerd, bij voorkeur door een anesthesist. Dit gebeurt niet in de kamer maar op de ontwaakzaal (recovery) van het operatiekwartier. Bij deze procedure wordt er eerst opnieuw een lumbale punctie uitgevoerd. Daarna wordt er een kleine hoeveelheid bloed genomen bij u, en dit bloed wordt onmiddellijk ingespoten via de naald in de rug. Dit kan een drukkend gevoel geven ter hoogte van de stuit.

Soms is het nodig om het bloed eerst te analyseren vooraleer het bij u kan opgespoten worden. Na de bloedpatch-plaatsing wordt gevraagd om nog een tijdlang de liggende houding aan te